

IT-TIENI SENA

IL-MALTI

IL-HIN: SAGHTEJN

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Istruzzjonijiet lill-istudenti:

- Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
- Ortografija, puntegħġatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GHALL-UŽU TAL-GHALLIEMA

L-ISKEMA TAL-MARKI

Mistoqsija	A	B	C	D	E	F	G	TOTAL
Marki	6	24	6	7	7	30	20	100
Marki tal-istudent/a								

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIG

Aqra sewwa s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet.

WARA S-SAJDA

Meta jidħlu d-dgħajjes tas-sajjieda, żaqqhom minfuha bil-ħut li jkun inqabad, jinżlu fuq il-moll it-tfajliet tar-raħal. Dawn ikunu libsin dbielet twal itiru mar-riħ u girlanda ġiżimin imdawra ma' rashom. Huma jiſtennew it-tagħbija titbattal fil-qfief u l-karretti. Imbagħad jaqbdu id f'id u jiżfnu żifna qabbieža għad-daqq tal-fifra, it-taħbit tattnabar u č-ċekċik tat-tamburlini. (par. 1)

Is-sajjieda ghajjenin wara żewġ il-jieli fuq il-baħar, ilaħal lu wiċċhom bl-ilma frisk tal-ġħajnejn biex jeħilsu mill-melħ li jkun qed inixx filhom xofftejhom. Imbagħad it-tfajliet jimlew barmil ilma kull wieħed u jbattlu fuq ras is-sajjieda. L-ilma jġelben ma' ġisimhom bħal xmara. U t-tikmix tal-ġilda jerħi xi ftit, bħalma tagħmel il-ħamrija niexfa wara x-xita. (par. 2)

(Addattament minn *Wara s-Sajda* ta' Joe Friggieri minn **Hrejjef għal Żminijietna**)

A. FEHIM IT-TEST

(6 marki)

1. Biex ikunu mimlijin id-dgħajjes tas-sajjieda?

_____ (1)

2. X'ikunu libsin it-tfajliet?

_____ (1)

3. Semmi 2 (tnejn) mill-istrumenti li jindaqqu waqt li t-tfajliet ikunu qegħdin jiżfnu.

_____ (2)

4. Għalfejn is-sajjieda jlaħil lu wiċċhom bl-ilma frisk?

_____ (1)

5. X'jagħmlu t-tfajliet lis-sajjieda?

_____ (1)

B. GHARFIEN IL-LINGWA

(i) ANALIZI TESTWALI

6. Mill-ewwel paragrafu, għal min qiegħed jirreferi l-pronom **hom** fil-frażi:

žaqqhom minfuha bil-hut - _____ (1)

7. Mit-tieni paragrafu ikteb tixbiha **wahda** marbuta mal-ilma.

_____ (1)

(ii) LESSIKU/VOKABULARJU

8. Mill-ewwel paragrafu sib il-kelma li tfisser: hannieqa fjuri = _____ (1)

9. Irriga t-tajba.

żifna qabbieża (par. 1) tfisser: *żifna ġajja, żifna bil-mod* (1)

10. Il-verb *jgħelben* (par. 2) ifisser: _____ (1)

(iii) SINTASSI/SENTENZA

11. Għaqqad iż-żewġ sentenzi billi timla l-vojt.

Huma jistennew it-tagħbija titbattal fil-qfief u l-karretti. Sadanittant jaqbdu id f'id, u jiżfnu żifna.

_____ li jistennew it-tagħbija titbattal fil-qfief u l-karretti, _____ sadanittant jaqbdu id f'id, u jiżfnu żifna. (2)

(iv) GRAMMATIKA U MORFOLOGIJA

12. Agħti s-singular ta': dgħajjes = _____ (1)

13. Immarka t-tajba.

In-nom **qfief** huwa: plural shiħ, plural miksur (1)

14. Minflok : **il-mara tas-sajjied**, nistgħu ngħidu: **mart is-sajjied**.

X'nistgħu niktbu minflok: il-kelma ta' ommi? _____ (1)

15. Immarka l-kelma (possessiv) li turi d-dgħajjes ta' min kienu.

Meta jidħlu d-dgħajjes tas-sajjieda... (par. 1) (1)

16. Biddel fi pronom personali n-nomi b'tipa skura.

Sara u **Manwel** qegħdin jilagħbu. = _____ qegħdin jilagħbu. (1)

17. Immarka t-tajba.

Liema ktieb għoġbok l-iżjed?

Il-pronom **Liema** huwa: pronom personali, pronom interrogattiv, pronom riflessiv

18. Agħti l-mamma u l-gherq ta':

jinżlu : mamma = _____ għerq = _____

ilaħalhu : mamma = _____ għerq = _____ (4)

19. Oħrog verb mill-għerq fil-parentesi.

a) Il-ħbieb _____ (ħ-b-b) jimxu fit-tul. (1)

b) Aħna se _____ (għ-m-l) ħafna xogħol ta' volontarjat. (1)

20. a) Oħrog kelma addattata mill-kelma fil-parentesi.

Il-mowbajl kien _____ (iċċarġja) ilbieraħ. (1)

b) Aqleb fil-plural il-participju passiv fil-parentesi.

Il-mowbajls kienu _____ (iċċarġjat) lbieraħ. (1)

21. Oħrog verb min-nom fil-parentesi.

Se jkollu _____ (referenza) għall-Kap tal-iskola. (1)

22. Immarka l-aġġettiv fis-sentenza.

Is-sajjieda jlaħalhu wiċċhom bl-ilma frisk. (1)

23. Mil-lista aghħwel aġġettiv addattat għas-sentenza.

maledukat, itwal, kwieta, qasira, nadifa

Krista kienet tifla _____ iżda ħuha kien tassew imqareb.

(1)

Ċ. L-ASPETT SIMBOLIKU FL-ISFOND LINGWISTIKU POPOLARI (6 marki)

Qwiel u Idjomi

1. Aghħwel it-tajba biex tkomli l-qawl.

Min imaqdar irid _____. (ibigħi, jixtri, jagħti) (1)

2. Is-self joħrog _____ (jibissem, jidħak, jogħxa) u jidħol _____. (jibki, jirrabja, jitnieded) (2)

3. Fisser l-idjoma:

fommu taz-zokkor = persuna li għandha _____. (1)

4. Ikteb sentenza bl-idjoma biex turi xi tfisser: b'kemm Alla tah saħħa.

(2)

D. HILIER FIL-MALTI KOMUNIKATTIV

Ikteb seba' sentenzi dwar iz-zija favorita tiegħek. Tista' tuża l-kliem mill-kaxxa biex jgħinek deskrizzjoni.

samranija, xagħarha nnukklat, twila u mibnija, mara dħulija, ferrihija, mara soċċevoli, bieżla, thobb tħum, taqra, issajjar, hija xebba, tghin ħafna fejn ikun hemm bżonn

E. TIFTIX - TRAWWIM KULTURALI – SEHEM IL-MALTI FIL-KULTURA (7 marki)

F'madwar ġamsa u għoxrin (25) kelma ikteb dwar persunaġġ li studjajt dwaru/ha din is-sena.

F. LETTERATURA - NADRIET 2

Wiegeb A, B, C, D

A. Poezija – Nadriet 2 (Wiegeb il-mistoqsijiet)

1. Immarka t-tajba.

Ballata ta' Rużar Briffa tirrakkonta (grajja ta' ferħ, grajja ta' niket, grajja tad-dahk). (1)

2. Hafna animali jissemmew fil-poezija _____ (Il-Barri, Ĝejja x-Xita, Gelmus) ta' Mary Meilak. (1)

3. Il-barri fil-poezija ta' Gorġ Pisani joħlom (b'għelieqi kbar, bi djar kbar, b'siġar kbar). (1)

4. Achille Mizzi jikteb *It-Tokki tal-Paternoster* b'versi (endekasillabi, ottonarji, hielsa). (1)

5. Fis-sunett *Wied Qirda*, Dun Karm jirrakkonta (grajja ta' fantaxjenza, grajja storika, grajja vvintata). (1)

6. Il-blata tal-Ġeneral jissemma fil-poezija (*Gelmus, Id-Dwejra, Marsaxlokk*) ta' Joe Friggieri. (1)

7. *Il-Hajku* ta' Anton Buttigieg hija poežija fi stil (Malti, Ġappuniż, Taljan). (1)

8. F'Gelmus, Gorġ Zammit jgħid li ha xitla sagħtar u saqqieha bi dmugħ li (jserraħ ir-ruħ, jnissel htija, jeqred lill-bniedem). (1)

9. Ikteb madwar hmistax (15) –il kelma.

Il-poezija Ĝejja x-Xita ta' Mary Meilak għoġbitni/ ma għoġbitnix għaliex

(3)

B. Aktar Nadriet Poetiċi

Fil-Menqa ta' Gorġ Peresso, Sjesta Maltija ta' Kilin, Settembru ta' Wallace Ph. Gulia, Ĝunju ta' Dun Karm, Marsaxlokk ta' Charles Flores

Aġħżel poežija **wahda** mil-lista u ikteb il-ħsieb tagħha f'madwar għoxrin (20) kelma.

(5)

C. Nies Bla Sabar ta' Temi Zammit

1. Fin-novella *Ferħa bla Temma* Mikiel kien iridha mhux ftit u għalhekk il-mahżen kienu jsibuh bħala s-_____. (1)
2. Franswà xtaq li xi darba jiġi wiċċi imb wiċċi mal-parrukkier ghaliex dan kien _____. (1)
3. Waqt li _____ tas-sinjur, darba Pina sabet xelin li tqiegħed mis-sinjur biex jara Pina teħdux. (1)
4. Is-Sur Nin impjega lit-tielet xebba ghaliex meta _____ (1) uriet kemm kienet biežla u għaqlja.
5. Fl-istorja *Nies bla Sabar*, is-Sur Ang mar irrabjat għand il-Kyrie ghaliex il-bejjiegħa bl-ghajjat tagħhom _____ (1)
_____.
6. Iż-żewġ seksieka fl-istorja tal-istess isem huma _____ u _____ (1)

D. Fuklar Qadim u Bnadar Imċarrta ta' Trevor Zahra (8 marki)

Aghħzel WAHDA

1. F'madwar ġamsa u tletin (35) kelma irrakkonta dwar x'ra Toninu meta daħal fil-kamra ta' wara l-fuklar għall-ewwel darba.

JEW

2. F'madwar ġamsa u tletin (35) kelma irrakkonta l-ġrajja ta' Marmion u tal-kavallier Franċiż kif qalha t-tifel ta' fuq il-bejt lil Toninu.

Ġ. KOMPONIMENT

(2)

Ikteb madwar 200 kelma dwar **WIEHED** minn dawn. (Ikteb fuq karta oħra.)

1. Dawra fuq il-baħar – agħti deskrizzjoni ta' dak li rajt.
2. Ikteb dwar l-ambjent fejn toqghod u dwar xi ġirien tiegħek.
3. Kont fid-dgħajsa ma' tal-familja meta ... (Kompli)
4. Kont preżenti għall-kunċert tal-grupp/kantant/a favorit/a tiegħi.
5. Ghaliex inħobb immur għand iz-zijiet fil-post tal-villegġjatura li għandhom.